

THR – branschens gemensamma system för rapportering av trafikhändelser

PROGRAM FÖR EN TRYGG OCH SÄKER KOLLEKTIVTRAFIK

INNEHÅLL

Inledning	3
Nytta för föraren	4
Nytta för entreprenören	5
Nytta för trafikvudmannen	6
Nytta för branschen	7
Frågor och svar	8

Inledning

Varje dag inträffar händelser av olika slag i kollektivtrafiken. Ofta handlar det om mindre incidenter som till exempel plåtskador på fordonen, men ibland sker även allvarliga olyckor. Ibland händer det också att förare och resenärer blir utsatta för hot eller situationer med våldsinslag.

Om tryggheten och säkerheten inom kollektivtrafiken ska kunna förbättras behöver vi kunskap om det som inträffar. Det är först när vi vet vad som händer som vi kan göra rätt insatser på rätt ställen. Men fram till idag har många bussbolag saknat system för händelse-rapportering. Det har heller inte funnits någon enhetlig klassificering av händelser, vilket gjort det omöjligt att få fram statistik över läget i landet. Därför har BR och SLTF tillsammans med IT-företaget T-Systems utvecklat ett enkelt och

branschgemensamt system för rapportering av händelser, THR. Det nya trafikhändelserapporteringssystemet är anpassat för att det lätt ska gå att lägga in information och sedan få fram svar på var, när och hur olika trafikhändelser uppkommer. Då får man en bild av den egna verksamhetens trygghet och säkerhet, och kan vidta rätt åtgärder. Eftersom systemet är standardiserat för kollektivtrafiken i Sverige är det också möjligt att göra nationella jämförelser.

Den här foldern berättar om nyttan med THR för förare, entreprenörer, trafik-huvudmän och branschen i stort. Med lokal, regional och nationell statistik får vi det underlag som vi behöver för att tillsammans utveckla säkerheten och tryggheten i kollektivtrafiken.

NYTTA FÖR FÖRAREN

Hot och våld mot förare är ett växande problem inom kollektivtrafiken. Särskilt under fredag- och lördagkvällar, eller i samband med storhelger, utsätts förare för hot från resenärer som är påverkade av alkohol och droger. Men så länge det inte uppstår våld av något slag brukar händelserna sällan rapporteras. Lite stök och bråk får man väl räkna med? Eller?

Vad många förare inte tänker på är att de

genom att rapportera allt från hot till avkörningar kan medverka till en säkrare och tryggare arbetsmiljö. Övervakningskameror kan installeras på hållplatser, och väghållare kan påverkas att förbättra standarden på farliga vägavsnitt. Om det framgår hur mycket säkrare kollektivtrafiken är än andra färdmedel kan också förarens stolthet öka. Det är ju föraren som ser till att det inte sker fler olyckor än det gör!

NYTTA FÖR ENTREPRENÖREN

Eftersom statistik över händelser gör det enklare att prioritera rätt åtgärder kan THR vara ett medel för entreprenören att få bättre ekonomi i företaget. Det förebyggande arbetet blir också mer lätt- hanterligt när man kan analysera det som har hänt eller har varit på väg att hända. En trygg och säker arbetsmiljö innebär att föraryrket får högre status. Det i sin tur bidrar automatiskt till ett bättre urval vid rekrytering av förare.

Statistik över händelser kan också vara en fördel när man som entreprenör ska göra budgetkalkyler i samband med trafik- upphandlingar. Det går dessutom att följa hur förändringar i verksamheten påverkar säkerheten och tryggheten för personal och resenärer.

– Ju mer fakta och statistik vi har, desto mer konkret blir diskussionen med trafikhuvudmännen, myndigheter och facket, säger Gert Rehn på samverkansbolaget Buss i Väst.

Buss i Väst ägs av 42 bussbolag i Västsverige. När en olycka har inträffat fyller bolagen manuellt i en händelserapport som skickas till kansliet i Göteborg för registrering. Med ett datoriserat system kommer hanteringen att bli betydligt enklare, hävdar Gert Rehn.

– Då får vi in alla uppgifter direkt i en databas och kan smidigt sammanställa informationen. Det gör det också lättare att rikta uppmärksamheten på saker som inte fungerar, med fakta kan vi visa hur det ser ut i verkligheten.

Till skillnad mot de stora bussbolagen, som redan har någon form av rapporteringssystem, finns det, enligt Gert Rehn, ett högt mörkertal för händelser inom de mindre bolagen.

– De har inte rutinen, men avsikten med THR är att få upp rapporteringsviljan. Systemet är färdigt och kan användas av alla bussbolag oavsett storlek. Det är väldigt tydligt att en bättre rapportering leder till en bättre arbetsmiljö för förarna. Med statistik kan vi också visa att kollektivtrafiken utgör ett säkert resätt jämfört med andra färdmedel.

NYTTA FÖR TRAFIKHUVUDMANNEN

För att en trafikhuvudman ska kunna upphandla, bedriva och följa upp en trygg och säker verksamhet behöver händelser registreras. Om det till exempel sker många olyckor under kalla vinterdagar med glashala vägar och trafikhuvudmannen får kännedom om det, kan uppgifterna användas som underlag i diskussioner med väghållare om bättre framkomlighet för kollektivtrafiken. Det blir också enklare att spåra orsaken till varför vissa turer har blivit försenade eller inställda.

Andra sätt att dra nytta av THR är att använda fakta och statistik för att möta myndighetskrav och den orättvisa framställning som media många gånger ger av kollektivtrafiken. THR ger också en aktuell bild av verksamheten och svar på viktiga frågor. Uppfyller vi uppsatta säkerhets- och trygghetsmål? Prioriterar vi våra åtgärder rätt? Får åtgärderna de resultat vi hoppas på?

–Med kontroll över vad som sker kan vi lättare mäta kvalitetsmål, säger Stefan Eriksson, driftchef på Östgötatrafiken.

Samarbetet med stora bussbolag gör att Östgötatrafiken redan idag har tillgång till ett fungerande händelserapporteringssystem.

–Det är ett bra instrument, vi kan känna av trafikstörningar och skapa oss en uppfattning av hur trafiken rullar. Internt kan vi jobba med nyckeltal för att uppnå olika kvalitetsmål, förklarar Stefan Eriksson.

Med statistiska underlag ökar Östgötatrafikens möjlighet att påverka politikerna till att avsätta mer resurser till kollektivtrafiken. Om det tydligt framgår hur ofta förarna blir utsatta för hot och våld kan man också undvika en massa onödigt tyckande, hävdar Stefan Eriksson.

–Då kan vi slippa att debatten blir snedvriden, som att rånrisken överdrivs och att det vidtas mindre bra åtgärder. Samtidigt kommer polisen aldrig att sätta till några resurser om vi inte påvisar att det faktiskt händer en massa i kollektivtrafiken.

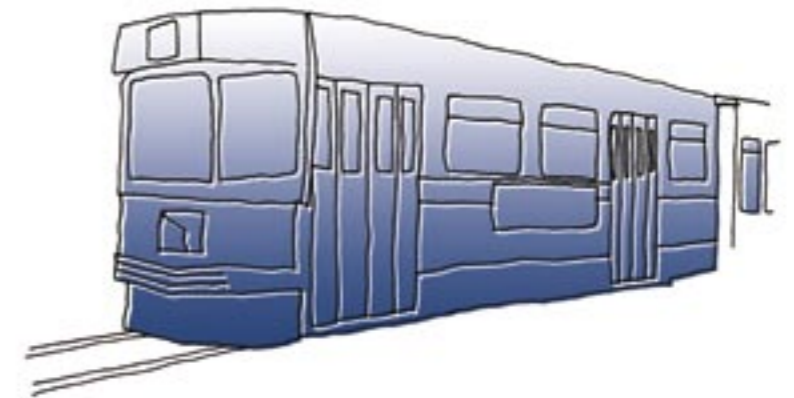
I samband med nya trafikupphandlingar kommer Östgötatrafiken att kräva av alla entreprenörer att de rapporterar enligt THR.

–Även de mindre bolagen måste inse nyttan med systemet. Det är bara genom att rapportera som de kan påverka beslutsfattarna att förändra saker och ting till det bättre.

NYTTA FÖR BRANSCHEN

Ett nationellt och gemensamt händelserapporteringssystem innebär att politiker och massmedia kan få tillförlitlig information om situationen i branschen. Med THR får vi ett bra verktyg och kan använda fakta och statistik som underlag i diskussioner med myndigheter och departement. Trafikhuvudmännen kan också jämföra sig med varandra.

Dessutom kan vi visa att kollektivtrafiken i förhållande till bilen är det absolut säkraste och tryggaste sättet att färdas.

FRÅGOR OCH SVAR

Vad står THR för?	Trafikhändelserapporteringssystem.
Vad är syftet med THR?	Att ge entreprenörer och trafikhuvudmän ett verktyg som ger fullständig kontroll över alla trafikhändelser inom verksamheten.
Hur fungerar det?	Systemet är webbaserat och händelserna finns som enkla förvalsalternativ i systemet. Ett ärende kan kompletteras eller ändras inom fem dagar. Definitioner på trafikslag, trafiklinjer och hållplatser är likadana som i Samtrafikens riksdatabas.
Hur kan fakta sammanställas?	Beroende på vilka fakta som ska tas fram kan informationen sammanställas i tabeller, diagram och en mängd olika rapporter.
Hur får jag tillgång till THR?	THR finns som en integrerad modul i T-Systems kundhanteringsprogram <i>my.boomerang</i> . De entreprenörer och trafikhuvudmän som inte är användare av <i>my.boomerang</i> loggar in på särskild webbplats för att registrera och rapportera händelser.
Vem har tillgång till registrerade uppgifter?	Det är bara den som har gjort registreringen som har tillgång till alla fakta i ärendet. En entreprenör kan med andra ord inte få fram statistik annat än för det egna företaget. En trafikhuvudman kan inte läsa företagskonfidentiell fakta om entreprenören.
Var hittar jag mer information om THR?	På någon av följande webbsidor: www.bussbranschen.se www.slff.se www.t-systems.se

Svenska Lokaltrafikföreningen

Mäster Samuelsgatan 49, 2 trappor.
Box 1108, 111 81 Stockholm. www.sltf.se

Swedenborgsgatan 2, 2 trappor.
Box 17548, 118 91 Stockholm.
www.bussbranschen.se